

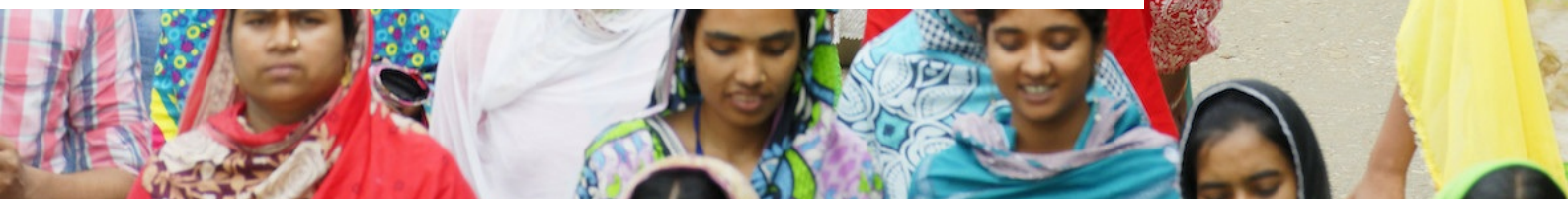

Universitetet i Bergen

Rapportering offentlige anskaffelser 2022

for offentlig sektor (ikke omfattes av åpenhetsloven)

□

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger stor innkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltning av felleskapets ressurser skal offentlige virksomheter gå foran og ha et sirkulært og bærekraftig forbruk, og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) vil gi offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens §5 om å respektere menneskerettighetene. I følge Oslo Economics Konsekvensutredning av lovforslaget om åpenhetsloven, så oppfyller bedriftsmedlemmer i Etisk handel Norge åpenhetslovens krav om redegjørelse for aktsomhetsvurderinger og langt på vei informasjonsplikten. Et viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det nasjonale kontraktsvilkåret for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter, som er utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å bruke sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel og jobbe aktivt for å ivareta mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der grunnleggende menneskerettigheter er en viktig komponent på lik linje med pris, miljø, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at bare seriøse leverandører tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø eller klima eller bidrar til korrupsjon.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel og aktsomhetsvurderinger på et definert basisnivå. Rapporten for offentlig sektor gjelder anskaffelser og rapporten er offentlig tilgjengelig. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet.

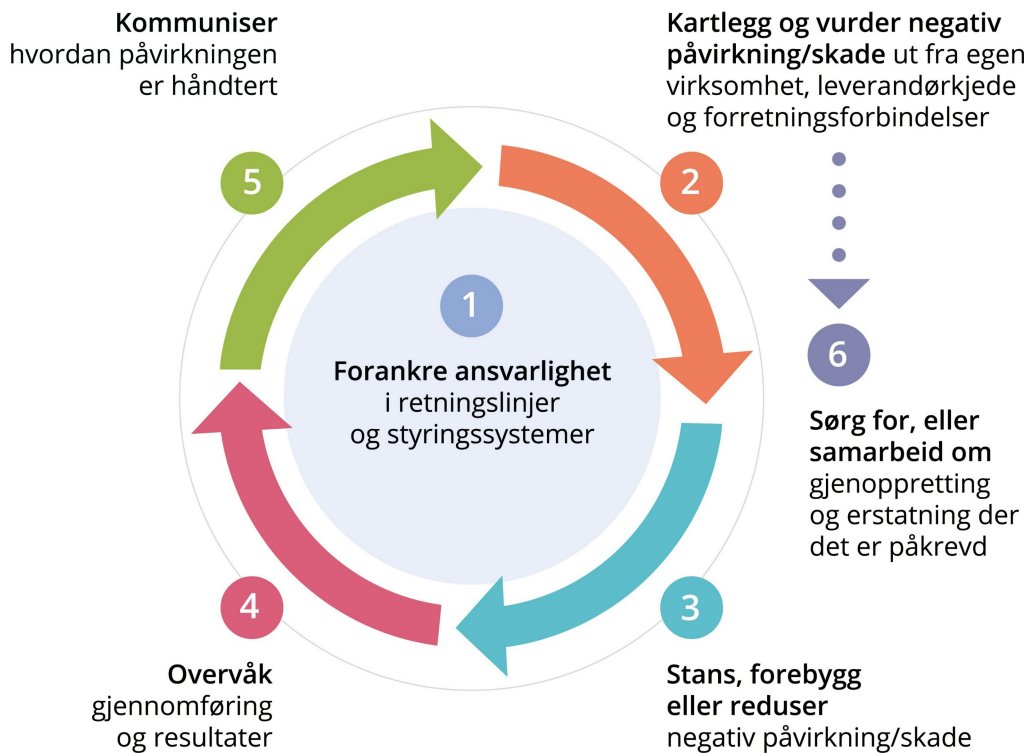

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Rapportering på aktsomhetsvurderinger med hensyn til mennesker, samfunn og miljø

Årsrapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger utelukker ikke at en virksomhet har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Metoden for aktsomhetsvurderinger er godt egnet til å bistå virksomheter til å opptre ansvarlig gjennom å kartlegge og håndtere risiko for negative påvirkninger og skade forårsaket av egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser, med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, miljø og korrupsjon. Det vil, basert på hvor i leverandørkjeden en virksomhet befinner seg, naturlig være ulik grad av delaktighet innenfor de ulike trinnene, men enhver virksomhet har plikt til å utøve ansvarlighet innenfor de ulike trinnene. Ansvarlighet i denne forbindelse for offentlig sektor baseres i stor grad på virksomhetens egen forankring, systemer og rutiner, egne vurderinger i forhold til risiko (basert på anerkjente kilder og egen kompetanse/erfaring), oppfølging av leverandør/kontrakt, kommunikasjon med berørte parter og samarbeid/bidra/påse sammen med leverandør om forbedringer/avvikshåndtering. Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet på prinsipperklæringen om bærekraftig forretningspraksis med bruk av aktsomhetsvurderinger. Offentlige oppdragsgivere/virksomheter forplikter seg til å arbeide aktivt for samme mål innenfor det handlingsrommet loven til enhver tillater. I henhold til første pilar i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) har det offentlige et juridisk ansvar for å beskytte menneskerettighetene gjennom å utføre aktsomhetsvurderinger både i egne organer, i eierskap og i offentlige anskaffelser.

Denne årsrapporten er delt inn i kapitler basert på OECDs aktsomhetsvurderingsmodell, samt hensyntar de fire fasene av anskaffelsesprosessen for offentlig sektor. Anskaffelsesprosessen består av; 1. forankring, 2. planlegging, 3. gjennomføring og 4. oppfølging. De fire fasene er beskrevet i parentes i innholdsfortegnelsen under de seks trinnene i OECDs aktsomhetsmodell.

Forord fra virksomhetsleder

Forord fra rektor Margareth Hagen

Universitetet i Bergens oppdrag er å skape kompetanse og kunnskap gjennom fremragende forskning, utdanning, formidling og innovasjon. Vår kunnskap former samfunnet og vi arbeider for å være et godt eksempel for offentlige institusjoners virke. Dette gjør vi spesielt gjennom vårt strategiske arbeid, som har resultert i vårt betydelige initiativ for bærekraft. På den faglige siden har vi vertskap og initiativtager til den nasjonale, og internasjonale, Bærekraftkonferansen. På grunn av vårt arbeid har både FN og the International Association of Universities gitt oss rollen som knutepunkt for bærekraftsmål nr. 14 – Liv under vann. I denne rollen skal UiB lede an i det globale arbeidet for kunnskap om bærekraftige hav.

Universitetsstyret har også en aktiv rolle i arbeidet med bærekraft og etiske krav. Arbeidet med å stille etiske krav til våre leverandørkjeder er forankret i styrevedtak første gang i 2012. I tillegg har universitetsstyret vedtatt retningslinjer for etisk handel og behandler årlig anskaffelsesstrategi og tiltaksplaner.

Universitetet i Bergen har arbeidet med profesjonalisering av anskaffelsesprosessen over mange år, slik at anskaffelser kan gjøres profesjonelt, effektivt og med integritet. Arbeidet skjer blant annet i tråd med strategidokumenter vedtatt av universitetsstyret, lov og forskrift om offentlige anskaffelser, tildelingsbrev fra departementet og FNs bærekraftsmål.

Arbeidet med etisk handel er en viktig del av samfunnsansvaret og er med på å påvirke leverandører til å respektere grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i sine leverandørkjeder.

Universitetet i Bergen har vært medlem i Etisk handel Norge siden 2013 og dette bidrar til at vi i samarbeid med andre offentlige innkjøpere kan forbedre vår anskaffelsespraksis på en måte som fremmer økt respekt for grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden.

" Arbeidet med å stille etiske krav til våre leverandørkjeder er forankret i styrevedtak første gang i 2012 "

Margareth Hagen
rektor

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Universitetet i Bergen

Adresse hovedkontor

5020 Bergen

Antall ansatte

4 200

Navn, tittel og tlf.nr. for kontaktperson for rapporten

Kitty Amlie Tverrå

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

kitty.tverra@uib.no

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Universitetet i Bergen er vestlandets viktigste kunnskapsinstitusjon. Vi er et internasjonalt rettet forskningsintensivt breddeuniversitet. Universitetet driver forskning, kunstnerlig utviklingsarbeid og undervisning innenfor et stort spekter av fagområder. UiB har 7 fakulteter og 40 institutter. Fellesadministrasjonen har avdelinger innenfor eiendom, forskning og innovasjon, HR, IT, kommunikasjon, studie og økonomi. Øverste leder for UiB er rektor, som er valgt av ansatte og studenter. Øverste administrative leder er universitetsdirektør. Det er ca 4 200 årsverk ved UiB og ca 20 000 studenter ved UiB.

Informasjon om anskaffelser/avtaler

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret (NOK)

1 800 000 000

Totalt antall aktive anskaffelser/avtaler i rapporteringsåret

190

Oppgi antall avtaler hvor det har vært gjennomført kontraktsoppfølging under rapporteringsåret

7

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: Delta i en form for videreføring av Bærekraft 17, som vi oppfatter som en god samarbeidsmodell for offentlige medlemmer i EHN

Status: Deltakelse i kategoriteamet "Bygg og anlegg", og gjennomføring av bransjemøter

2

Mål: Gjennomføre jevnlig risikokartlegginger for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og sosial dumping ved kommende anskaffelser

Status: Kontinuerlig fokus på risikokartlegging i arbeid med nye anskaffelser. Diskusjon i kategoriteam og i plenum

3

Mål: Videreutvikle arbeid med aktsomhetsvurdering

Status: Eget kurs planlagt for alle kontraktsrådgivere mars 2023

4

Mål: Gjennomføre tiltak/aktiviteter internt for å øke bevisstheten, kunnskapen og oppslutningen om etisk handel

Status: Gjennomført opplæring av bestillere, ulike interne møter

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Videreutvikle arbeid med aktsomhetsvurdering, og integrere metodikken bedre i alle faser av arbeid med anskaffelser og kontrakter

2

Delta i Bærekraft 17, som vi oppfatter som en god samarbeidsmodell for offentlige medlemmer i EHN

3

Gjennomføre tiltak/aktiviteter internt for å øke bevisstheten, kunnskapen og oppslutningen om etisk handel

A woman wearing a traditional conical hat with a pink ribbon and a patterned shirt is smiling and working in a rice field. She is bent over, pulling up a clump of rice plants from the water. The background shows a vast, green rice field under a cloudy sky.

1

Forankring av ansvarlighet i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante strategier, planer, policy og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger i anskaffelser som er vedtatt av ledelsen.

For en offentlig virksomhet vil det bl.a. bety å ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter, i tråd med §5 i Loven om offentlige anskaffelser (LOA). Det betyr også at anskaffelsesstrategi/policy og handlingsplaner omhandler bærekraft. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil bla. si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø i hele leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene.

Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og i denne forbindelse også oppfølging av leverandørenes aktsomhetsvurderinger, bør være en integrert del av virksomhetens anskaffelsesprosess. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Forankring: Anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.uib.no/foransatte/17376/anskaffelsesstrategi>

1.A.2 Hvordan er anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

De grunnleggende etiske retningslinjene som UiB arbeider etter ble vedtatt av U-styret i 2012 (se styresak med vedlegg vedlagt). Retningslinjene eller policyen fra 2012 har vært utgangspunktet for formulering av strategier hvert 4. år. Gjeldende strategi er for perioden 2020-24. Strategien er utarbeidet ved Seksjon og innkjøp, oversendt fra Økonomiavdelingen til universitetsledelsen, og vedtatt av universitetsstyret. I den grad det ikke er tilstrekkelig samsvar mellom Etisk handel Norges prinsipperklæring og vår policy/strategi/handlingsplan vil vi i 2023 arbeide for at våre dokumenter samsvarer med prinsipperklæringen.

1.B Forankring: Organisering, internkommunikasjon og kompetanse

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis organisert i virksomheten, og hvorfor?

Seksjon for innkjøp er en del av sentraladministrasjonen ved UiB og har ansvar for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis. Den enkelte anskaffelsesrådgiver er ansvarlig for gjennomføring av aktsomhetsvurdering i den enkelte anskaffelse og møter i kategoriteam og plenum vil være fora hvor erfaringer og case diskuteres

1.B.2 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å arbeide med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser og følge opp dette hos leverandører?

2 medarbeidere ved Seksjon for innkjøp har grunnleggende kompetanse i aktsomhetsvurdering. Det planlegges ytterligere kompetanseheving blant anskaffelsesrådgivere våren 2023. Etter denne kompetansehevingen vil det være enklere å følge opp arbeidet mot aktuelle leverandører

1.C. Forankring: Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Sitat fra strategidokumentet: "Universitetet påvirker næringslivet til å respektere grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i sine leverandørkjeder der dette er mulig, samt unngår sosial dumping. Samfunnsansvarlige anskaffelser bidrar til å sikre godt omdømme og tillit til virksomhetens anskaffelsesvirksomhet. Universitetet opptrer med integritet ved offentlige anskaffelser"

1.D Forankring: Partnerskap og samarbeid med leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med leverandørkjeden?

Risikovurderingen som gjennomføres i den enkelte anskaffelse avgjør hvilke som er høyrisiko og hvor kontraktsvilkår utarbeidet av EHN og DFØ benyttes. Ved inngåelse av kontrakt gjennomføres et kontraktmøte med leverandør hvor ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden er tema. I tillegg gjennomføres egenrapportering fra leverandør og oppfølging i leverandørmøter gjennom kontraktsperioden

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i anskaffelser under rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vår generelle oppfatning er at åpenhetsloven har resultert i større oppmerksomhet om bærekraftig forretningspraksis og større forståelse for hva grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden betyr i praksis for våre leverandører.

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på, mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

For offentlig sektor vil det være vesentlig å foreta denne type kartlegging i flere faser av en anskaffelsesprosess. Først overordnet i planleggingsfasen og deretter i konkurransegjennomføringen. Virksomheten må i planleggingsfasen tilegne seg overordnet kunnskap om risikobildet for de aktuelle produkter/tjenester som inngår i anskaffelsen. Deretter, ut fra grad av risiko, tilpasse videre dialog, krav, kriterier og oppfølging mot aktuelle tilbydere/leverandører (konkurransegjennomføring).

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø må også inngå i kontraktsoppfølgingen for å redusere og forebygge risiko for menneske, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av tilbydere/leverandører er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 Risikokartlegging

Vi gjør bruk av DFØs høyrisikoliste ved gjennomføring av risikokartlegging

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Etske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

1

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0033-18 Kjemikalier
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

2

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0316-18 Laboratorierekvisita
Ant. leverandører på avtalen	7
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

3

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0006-20 Nøkkel, beslag, låsarbeid og matriell
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

4

I hvilke type anskaffelser	ANSK-2776-18 Rammeavtale slips og sjal
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Nei

5

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0003-20 Blomster
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

6

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0076-19 Rammeavtale verktøy
Ant. leverandører på avtalen	1

Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

7

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0096-20 Vaskeri- og tøytjenester UiB
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

8

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0095-20 Dentale forbruksvarer
Ant. leverandører på avtalen	2
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

9

I hvilke type anskaffelser	ANSK-3015-18 Møbler
Ant. leverandører på avtalen	3
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei

Anvendt som kontraktsvilkår	Ja
-----------------------------	----

10

I hvilke type anskaffelser	ANSK-3018-18 Hansker og personlig verneutstyr
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

11

I hvilke type anskaffelser	ANSK-22-0352 Rammeavtale forbruksmateriell
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

12

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0133-18 Rammeavtale Mac
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

13

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0046-21 Utstyr for Print, Kopi
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

14

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0065-19 Rammeavtale PC-skjerm
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

15

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0251-19 Rammeavtale PC
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

16

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0053-18 Rammeavtale innvendig skjerming mot sol og innsyn
----------------------------	--

Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

17

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0035-20 Rammeavtale skiltproduksjon
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

18

I hvilke type anskaffelser	ANSK-2874-17 Rammeavtale vektertjenester
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

19

I hvilke type anskaffelser	ANSK-22-0558 Rammeavtale mobiltelefon og nettbrett
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei

Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

20

I hvilke type anskaffelser	ANSK-0184-19 Rammeavtale nettverksutstyr
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Relatert tema	Geografi
Under anskaffelsen dentale forbruksvarer er det risiko for at leverandør tilbyr produkter som ikke er produsert i tråd med krav stilt i FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner eller nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelser	

Under rammeavtale blomster er det risiko for at leverandør tilbyr produkter som ikke er produsert i tråd med krav stilt i FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner eller nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelsesforhold	Nord-Afrika
Under rammeavtale kopi/print er det risiko for at leverandør tilbyr produkter som ikke er produsert i tråd med krav stilt i FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner eller nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelsesforhold Materialbruk	Globalt
Under rammeavtale vaskeri og tøytjenester er det risiko for at leverandør tilbyr produkter som ikke er produsert i tråd med krav stilt i FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner eller nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelsesforhold	Globalt

2.A.4 Beskriv prioriterte risikoområder og bakgrunn for prioriteringen av disse. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Vi gjennomfører hvert år oppfølging av noen avtaler hvor det er stilt etiske krav. I alle disse avtalene kreves det oppfølging av ulike typer risiko. Det er vanskelig å sette ulike typer risiko opp mot hverandre og prioritere. Som minimumsoppfølging blir det gjort oppfølging av leverandør en gang i avtaleperioden, som for rammeavtaler vanligvis er 4 år. Vi ser at det er viktig å følge bedre opp avtaler og leverandører hvor risiko vurderes som høy/svært høy. Slik oppfølging bør inngå i en samlet prioritering av omfang og frekvens på oppfølging

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte.

For offentlig sektor vil kartleggingen bl.a. innebefatte å benytte informasjon, kunnskap og dokumentasjon som leverandør innehar. Leverandør skal inneha oversikt over bl.a. risiko på land- og sektornivå og kunnskap om hvordan prioritere basert på mest vesentlig negativ påvirkning mennesker, samfunn og miljø. Dog må virksomheten selv gjøre sine innledende vurderinger på risiko og prioritering av dette.

Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres.

Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne strategier, policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stans, forebygg eller reduser (planlegging, gjennomføring og oppfølging)

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Under anskaffelsen dentale forbruksvarer er det risiko for at leverandør tilbyr produkter som ikke er produsert i tråd med krav stilt i FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner eller nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.
Overordnet mål :	At leverandør (Lic Scadenta AS) oppfyller kontraktsvilkår for etiske krav
Status :	Mottatt opplysninger om produsent av hansker i Malaysia: Hartalega Mottatt opplysninger om produsent av Top Dent Etch Gel i USA: Pulpdent
Mål i rapporteringsåret :	Innhente egenrapportering fra leverandør om oppfølging av kontraktsvilkår

Utførte tiltak og begrunnelse :

Opplysninger i egenrapportering har ikke gitt grunnlag for ytterligere tiltak

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Ikke planlagt

Prioritert negativ påvirkning/skade	Under rammeavtale blomster er det risiko for at leverandør tilbyr produkter som ikke er produsert i tråd med krav stilt i FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner eller nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.
Overordnet mål :	At leverandør (Botanica blomster AS) oppfyller kontraktsvilkår for etiske krav
Status :	Leverandør legger CoC for Interflora til grunn for sin virksomhet
Mål i rapporteringsåret :	Innhente egenrapportering fra leverandør om oppfølging av kontraktsvilkår

Utførte tiltak og begrunnelse :

Opplysninger i egenrapportering har ikke gitt grunnlag for ytterligere tiltak

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Ikke planlagt

Prioritert negativ påvirkning/skade	Under rammeavtale kopi/print er det risiko for at leverandør tilbyr produkter som ikke er produsert i tråd med krav stilt i FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner eller nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.
Overordnet mål :	At leverandør (Ricoh) oppfyller kontraktsvilkår for etiske krav
Status :	Leverandør legger CoC, Supplier CoC, Supplier CoC Agreement form og Human Rights Policy til grunn for sin virksomhet
Mål i rapporteringsåret :	Innhente egenrapportering fra leverandør om oppfølging av kontraktsvilkår

Utførte tiltak og begrunnelse :

Opplysninger i egenrapportering har ikke gitt grunnlag for ytterligere tiltak

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Ikke planlagt

Prioritert negativ påvirkning/skade	Under rammeavtale vaskeri og tøytjenester er det risiko for at leverandør tilbyr produkter som ikke er produsert i tråd med krav stilt i FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner eller nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.
Overordnet mål :	At leverandør (Hygiensik vask og rens AS) oppfyller kontraktsvilkår for etiske krav
Status :	Leverandør legger CoC -Supplier Commitment for Fristad Kansas Group til grunn for sin virksomhet
Mål i rapporteringsåret :	Innhente egenrapportering fra leverandør om oppfølging av kontraktsvilkår

Utførte tiltak og begrunnelse :

Opplysninger i egenrapportering har ikke gitt grunnlag for ytterligere tiltak

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Ikke planlagt

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING

Beskriv virksomhetens generelle tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning knyttet til anskaffelser, også i leverandørkjeden.

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Eksempel på tiltak er krav om miljømerking og bærekraftig trevirke i møbelanskaffelser
Et annet eksempel er i kontrakt om stell og vedlikehold av uteområder hvor ulike tiltak skal bidra til å opprettholde biologisk mangfold

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

UiB har utarbeidet klimaregnskap siden 2018. Det er vedtatt mål om klimanøytralitet i 2030 og en handlingsplan som omtaler reduksjon av klimafotavtrykket innenfor større utslippskategorier. Det er blant annet sammen med Asplan Viak utarbeidet en guide for valg av materialer med lavt klimagassutslipp for håndverkere og entreprenører som utfører byggearbeider for UiB

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Ikke aktiviteter på dette området

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

UiB er siden 2015 sertifisert som Miljøfyrtårn. Som miljøfyrtårn forplikter UiB seg å arbeide for at våre leverandører innfører miljøledelsessystemer

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Ikke aktiviteter på dette området

3.B.6 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Ikke aktiviteter på dette området

3.B.7 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging.

Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre (f.eks leverandører).

Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A. Overvåke og evaluere (oppfølging)

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i forbindelse med anskaffelser, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis.

Seksjon for innkjøp har en person som er ansvarlig for avtaleoppfølging av samfunnsansvar, herunder etiske kontraktskrav. Denne personen samarbeider med avtaleansvarlig om oppfølging av etiske kontraktskrav knyttet til den enkelte avtale

4.A.2 Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsoppfølging knyttet til bærekraft, inkludert etiske- og sosiale krav, i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

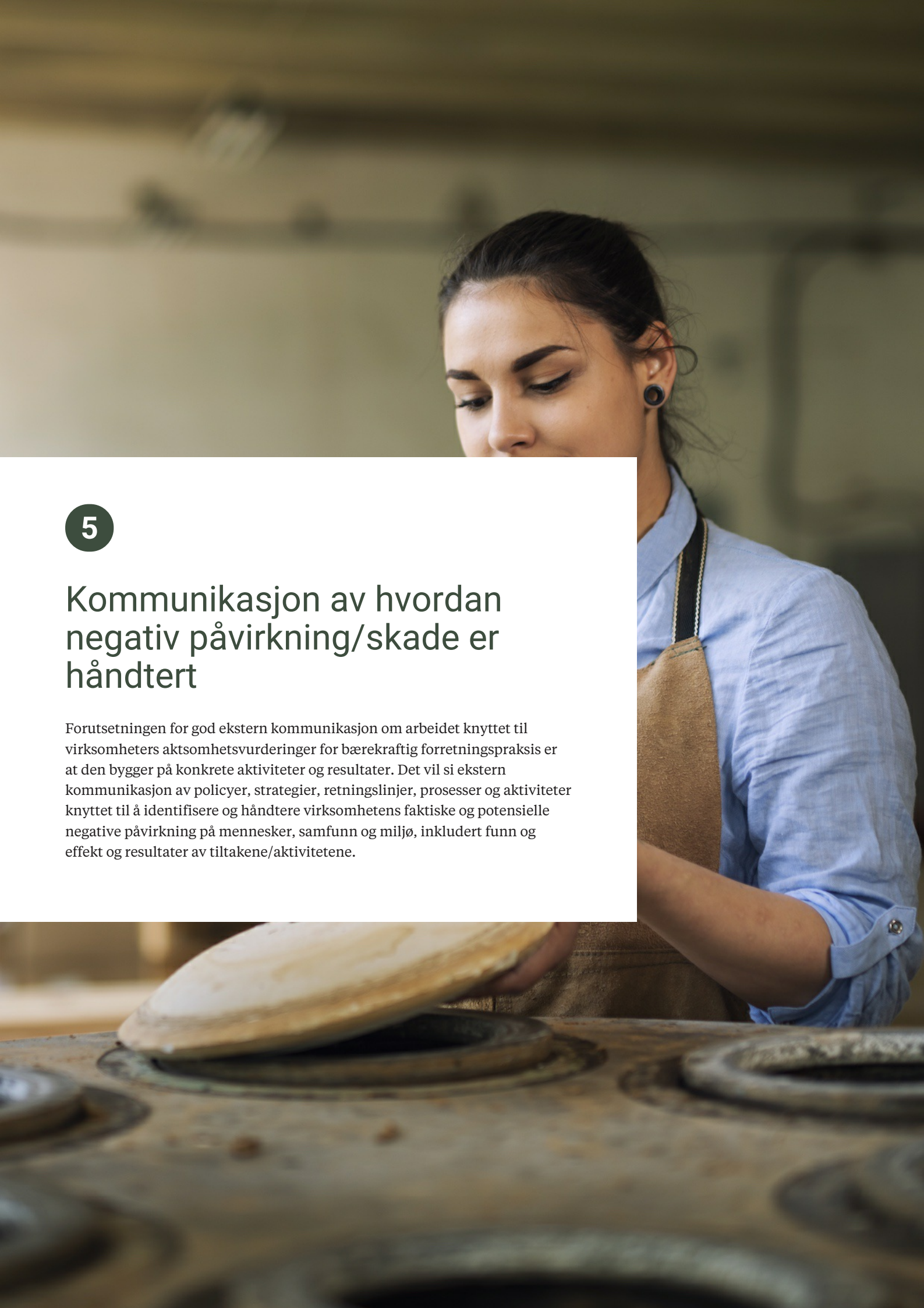
7 leverandører. I tillegg har UiB sluttet seg til avtaler som følges opp av Statens innkjøpssenter/DFØ

4.A.3 Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kravene hos aktører i leverandørkjeden? Faktiske negative konsekvenser for mennesker og miljø omfattes. Manglende åpenhet om leverandørkjede og manglende bærekraftspolicy kan også være vanlige avvik. Hvis ja: Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

1

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid etc)	
Hvor i leverandørkjeden?	
Tiltak iverksatt for å rette avvik	
Status	

Det er i rapporteringsåret ikke identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kravene i leverandørkjeden

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is focused on her work. She is looking down at a large, round, metal object, possibly a lid or a piece of equipment, which is resting on a surface. The background is blurred, showing what appears to be a kitchen or industrial setting with various equipment and structures.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomhetens aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer, strategier, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A. Kommunisere eksternt (oppfølging)

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser, kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

<https://www.uib.no/ledelsen/73794/etikk-ved-uib#etikk-i-anskaffelser>

<http://www.uib.no/oka/77764/v%C3%A5re-forventninger>

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, samfunn eller miljø, håndteres skaden gjennom å sørge for eller samarbeide om gjenoppretting.

Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert. Ved inngåelse av leverandørkontrakter, hvor det viser seg at leverandøren, enten direkte eller indirekte, har bidratt til skade på mennesker, samfunn og miljø, forventes det at også oppdragsgiver bidrar til gjenoppretting. Grad av bidrag til gjenoppretting fra oppdragsgiver kan i denne sammenheng variere. I mange tilfeller vil den mest aktuelle handlingen være, som et minimum, å påse at leverandør utfører sin plikt til å bidra til gjenoppretting videre i leverandørkjeden. (Kontraktsoppfølging på pkt. 2.6 i kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden, utarbeidet av DFØ og EHN).

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens strategi/policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Dette området er et felt vi ønsker å bli bedre på og arbeide mer helhetlig. I 2022 har vi ikke spesielle aktiviteter å vise til

6.A.2 Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

6.B Sikre tilgang til mekanismer for gjenoppretting (oppfølging)

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn i leverandørkjeden har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

På dette området har vi ikke aktiviteter å vise til

Kontaktinformasjon:

Universitetet i Bergen
Kitty Amlie Tverrå
kitty.tverra@uib.no